

Közlemények

Az Országos Főállatorvos 1/2017. számú határozata

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 42. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

Az erősen patogén H5N8 típusú madárinfluenza vírus által a hazai baromfiállományokban okozott károk csökkentése és a későbbi kockázatok mérséklése érdekében, figyelembe véve a jelenlegi járvány tapasztalatait, a baromfi állományok, különös tekintettel az eddig teljesen vagy részben szabadtartású víziszárnyas telepek járványügyi biztonságának fokozása érdekében, az alábbi minimum feltételek betartását rendelem el:

1. A további járványkitörések kockázatának csökkentése érdekében a Magyarország területén található állattartó telepekre baromfi állományok betelepítése kizárólag az alábbi feltételek maradéktalan teljesítése mellett engedélyezhető:

a.) A jogszabályi előírásoknak megfelelően meghatározott méretű nagylétszámú állattartó telep, valamint a kislétszámú tenyésztőtelep betelepítése a fogadás helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal által meghatározott módon, előzetes hozzájárulás birtokában történhet. Baromfi csak a jogszabályban meghatározottak szerint, a Tenyésztés Információs Rendszerben nyilvántartott gazdaságba telepíthető. A fent említett előzetes hozzájárulás birtokában, a betelepítések előtt legalább 1 héttel az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal írásban tájékoztatni kell a betelepítés várható időpontjáról. Szintén a fent említett előzetes hozzájárulás birtokában a kislétszámú árutermelő vagy kizárólag májhízalást végző gazdaság működését a tevékenység megkezdése előtt legalább 1 héttel be kell jelenteni az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalnak.

b.) A fertőtlenítést az egyéb jogszabályokban rögzített feltételek maradéktalan betartásával kell elvégezni, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

A telepen csak állattartó telepi használatra javasolt, forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező fertőtlenítőszer használható. A fertőtlenítő szert a használati utasítás, illetve a használat módjától függően szükség esetén pótolni kell a fertőtlenítő oldatban. A lábbeli fertőtlenítés céljára elfolyást megakadályozó fertőtlenítő oldatos taposót, kézfertőtlenítésre fertőtlenítő oldatos edényt kell biztosítani. A fertőtlenítő oldatot az elhasználódástól (szennyeződéstől) és az időjárási körülményektől függő gyakorisággal cserélni kell. Minden személy részére a fertőtlenítés a telepre és az állatok tartási helyére bemenetelkor és az elhagyásakor kötelező, beleértve a telepi dolgozókat, tulajdonost is! A veszélyes anyagként minősített fertőtlenítőszer használata esetén a fertőtlenítő szerek biztonsági adatlapját a forgalmazótól be kell szerezni és a fertőtlenítőszer felhasználást vezetni kell (vétél, felhasználás). Az ilyen vegyszereket zártan kell tartani.

Gépjárművek fertőtlenítése az alábbi eszközök valamelyikével végezhető:

- nagynyomású fertőtlenítőgép („Sterimob”),
- nagynyomású motoros kézi fertőtlenítő berendezés,
- fertőtlenítő kapu.

A fertőtlenítést dokumentált módon, fertőtlenítési napló vezetésével kell végrehajtani.

Az állattartó telepeket látogató járművek fertőtlenítése a gépjármű tulajdonosának és üzemen tartójának is kötelezettsége és felelőssége, akik a fertőtlenítések megtörténtéről szintén naplót kötelesek vezetni. Ezen fertőtlenítési naplóba az érintett állattartó jogosult betekinteni.

c.) A takarmányt zárt, fedett helyen kell tartani. A tárolás során biztosítani kell, hogy a takarmányhoz ne férjen hozzá idegen fajú állat (vadmadár, rágszáló stb.).

A lehetőleg ivóvíz minőségű, szükség szerint cserélt friss vizet vagy vezetékből, vagy zárt tároló tartályból kell biztosítani. Nyílt vízből itatni tilos.

Az etetést és itatást csak teljesen fedett, lehetőleg oldalról is zárt helyen lehet végezni.

d.) Az alom tárolását úgy kell megoldani, hogy elkerülhető legyen a vadmadarakkal történő érintkezés, lehetőleg fedett, zárt helyen, vagy fóliával letakarva. Ez utóbbi esetben a letakarás megbontását a lehető legrövidebb időre kell korlátozni.

e.) Adott állattartó telepre kizárólag akkora állomány telepíthető be, hogy a tartás során mindvégig valamennyi állat szükség esetén bezárható legyen. A kifutót megfelelő erősségű madárhálóval kell védeni. A madárhálóval lefedett résznek, amelyre a baromfik kiengedhetők, legalább az állattartó épület alapterületével megegyező nagyságúnak kell lenni. Fóliasátorban történő állattartás esetén biztosítani kell a sátor mindkét végének lezárhatóságát.

Víziszárnyasok, illetve egyéb szabadon tartott baromfi esetében, az alábbi telepítési sűrűségnek megfelelő minimum alapterületű zárt építményt kell biztosítani az állattartó telepen:

- Pekingi típusú kacsá esetében:

Mélyalmos tartás

Előnevelő: 15 db/m²

Utónevelő: 6 db/m²

Mélyalmos tartás intenzív technológia megléte esetén

Előnevelő: 24 db/m²

Utónevelő: 8 db/m²

Rácsos tartás

Előnevelő :25 db/m²

Utónevelő: 10 db/m²

- Mulard kacsá esetében:

Mélyalmos tartás

Előnevelő: 15 db/m²

Utónevelő: 5 db/m²

Rácsos tartás

Előnevelő: 20 db/m²

Utónevelő: 8 db/m²

- Szürke-fehér liba esetében:

Mélyalmos tartás

Előnevelő: 15 db/m²

Utónevelő: 5 db/m²

- Szabadtartásos csirke: 13 db/m²
- Szabadtartásos tyúk: 9 db/m²

f.) Az állattartó telephez kapcsolódó személy és járműforgalmat a minimálisra kell korlátozni. Amennyiben az állattartó létesítmény lakóházhoz kapcsolódó, úgy a lakórészt teljesen, járványvédelmi beléptető rendszer (öltöző) kialakításával is el kell választani az állatok tartózkodási helyétől.

g.) Az állattartó telepen a hullaboncolás céljára elkülönített helyet, fertőtlenítésre lehetővé tevő felületet, mosható-fertőtleníthető felületű asztalt, kéz- és eszközmosási lehetőséget kell biztosítani. Az általános és helyi járványvédelmi körülményeket figyelembe véve, ezen feltételek teljesítése az ellenőrző hatóság egyedi döntésével megvalósítási határidőhöz – legkésőbb 2018. március 1-ig – köthető, amennyiben az nem jár a járványvédelem indokolatlan és aránytalan kockáztatásával.

h.) Az állati eredetű melléktermékek gyűjtéséről, ideiglenes tárolásáról a gazdálkodónak gondoskodnia kell (mosható, fertőtleníthető, zárt tartály a kerítés vonalában). A nagylétszámú állattartó telepeknek szerződéssel kell rendelkezniük arra engedélyezett vállalkozóval az állati eredetű melléktermék elszállítására.

i.) A gazdaságot legalább 150 cm magas folytonos kerítéssel vagy ezzel egyenértékű módon körbe kell venni, zárttá kell tenni. A telep kapujában a be- és kilépő gépjárművek fertőtlenítésére tekintettel célszerű kerékfertőtlenítő medencét kialakítani. Az általános és helyi járványvédelmi körülményeket figyelembe véve, ezen feltételek teljesítése az ellenőrző hatóság egyedi döntésével megvalósítási határidőhöz – legkésőbb 2018. március 1-ig – köthető, amennyiben az nem jár a járványvédelem indokolatlan és aránytalan kockáztatásával.

j.) Az állattartó telep padozatát úgy kell kialakítani, hogy az könnyen mosható, fertőtleníthető legyen. Az általános és helyi járványvédelmi körülményeket figyelembe véve, ezen feltételek teljesítése az ellenőrző hatóság egyedi döntésével megvalósítási határidőhöz – legkésőbb 2019. december 31-ig – köthető, amennyiben az nem jár a járványvédelem indokolatlan és aránytalan kockáztatásával.

2. Legeltetési libatartás csak egyedi kérelemre és csak akkor engedélyezhető, ha biztosítottak a zárt tartás és fedett etetés-itatás feltételei a teljes állomány méretére arra az esetre, ha legeltetési tilalom kerül elrendelésre. A legeltetési engedélyt az állatok kiengedése előtt minden esetben meg kell kérni az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivattól. Az adott állomány nem használhat közös legelőt más állománnyal. A legelő területén nem lehet szabad természetes víz, belvíz, nádas vagy egyéb, vadmadarak által látogatható vízfelület.

3. Az idény vagy alkalmi munkásokat foglalkoztató vállalkozásoknál, különös tekintettel a tolszedést, bértömést vagy rakodást végző személyekre, az állandó személyzetten túl is minden esetben biztosítani kell az elkülönített, megfelelő átöltözési lehetőséget és az alapvető higiéniai követelményeket (mosakodás, kéz-és lábbeli fertőtlenítés). A kislétszámú baromfitartóknál is kötelező a ruha- és cipőcsere erre kijelölt helyiségben, illetve elkülönített helyen, mielőtt illetve miután az állatokat gondozta.

4. Végtermék előállítás, több korosztályos hizlalás esetén eltérő korú baromfiállományok tarthatók egyidejűleg adott telepen, de csak abban az esetben, ha az állományok azonos fajba tartoznak. Fajtaváltás esetén betelepítés előtt a telep teljes kiürítése szükséges. Technológia szerinti állománycserét csak az érintett létesítmények, épületrészek takarítása és fertőtlenítése után lehet végezni, azt karantén rendszerűen kell üzemeltetni.

5. A nagylétszámú baromfi telepen a bejelentett, engedélyezett fajon kívül más baromfit tartani nem lehet.

6. Az állattartó telepek állatorvosi ellátását, felügyeletét biztosítani kell, ez nagylétszámú állattartó telepek esetében csak praxis engedéllyel rendelkező szolgáltató állatorvossal kötött, írásos szerződés alapján történhet.

A leírt feltételek visszavonásig, illetve új feltételrendszer kihirdetéséig maradnak érvényben.

Az állattartók részére egyéb tájékoztatók és útmutatók is találhatóak a betegségre és a helyes állattartási technológiákra vonatkozóan az alábbi honlapon: <http://portal.nebih.gov.hu/hu/madarinfluenza>

E határozatot a Földművelésügyi Minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni. A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

Amennyiben az állattartó e határozat rendelkezéseinek nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bírságot szab ki, vagy egyéb intézkedést foganatosít.

E határozattal szemben közigazgatási eljárásban további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel jogerős, azonban a határozat közlésétől számított harminc napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak (1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.) címzett keresetlevelet a Földművelésügyi Minisztériumhoz (1055 Budapest, Kossuth tér 11.) kell benyújtani, vagy annak címére ajánlott küldeményként postára adni. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának illetéke 30.000 Ft, a feleket a perben tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg. A keresetlevélnek a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztése kérhető. A keresetet a bíróság – tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában – tárgyaláson kívül bírálja el.

INDOKOLÁS

Az erősen patogén H5N8 típusú madárinfluenza vírus hazai baromfiállományokban történő megjelenése súlyos közvetlen és közvetett veszteségeket okoz a teljes magyar baromfiágazat, különösen pedig az érintett területeken gazdálkodó baromfitartók számára. A betegség felszámolásához szükséges állategészségügyi intézkedések jelentős terhet rónak a központi költségvetésre.

Megállapítható, hogy a hazánkban élő illetve itt átvonuló vadmadár állomány erősen fertőzött magas patogenitású madárinfluenza vírussal. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a vadmadarak ne fertőzhessék meg a baromfi állományt továbbá az esetlegesen megjelenő betegség állományok közötti terjedését meg kell előzni, illetve akadályozni. Ennek egyik alapvető eszköze, hogy az állattartó létesítmények járványvédelmi zártságát fokozni kell.

A nagylétszámú és kislétszámú állattartó telep fogalma, valamint a járványvédelem általános és részletes szabályai a 41/1997. (V.28.) FM rendelet 1. számú mellékleteként kiadott Állategészségügyi Szabályzatban kerülnek meghatározásra.

Tekintettel a kár csökkentése és a későbbi kockázatok mérséklése érdekében, figyelembe véve a jelenlegi járvány tapasztalatait, - a Baromfi Termék Tanáccsal és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával egyeztetve és egyetértve, az Éltv. 52. § (3) bekezdése alapján, az Éltv. 42. § (4) bekezdés e) pontja szerint eljárva a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdése szerint az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozóan állatjórnyügyi intézkedést tartalmazó határozatot hozhat, amely határozatot a minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírgynökségen keresztül kell közzétenni. A határozat közzlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

Az Éltv. 39. § (4) bekezdés *b*) pontja értelmében az élelmiszerlánc felügyelete során a 42. § (4) bekezdésében leírt eljárásban hozott döntés ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs.

A bírósági felülvizsgálat lehetősége, feltételei az Éltv. 39. § (4) bekezdés *b*) pontján, a Ket. 100. § (1) bekezdés *a*) pontján és (2) bekezdésén, valamint a 109. § (1) bekezdésén az illeték-feljegyzési jog az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdésének *h*) pontján alapul.

Határozatomat a fent hivatkozott jogszabályhelyek, valamint a Ket. 71. § (1) bekezdése és 72. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Hatáskörömet az Éltv. 52. § (3) bekezdése és 42. § (4) bekezdése *e*) pontja határozza meg.

Budapest, 2017. február 15.

Dr. Bognár Lajos s. k.
országos főállatorvos